

4

Landbouw- en Visserijraad d.d. 23 september 2024, appreciatie vangstadviezen ICES en appreciatie werkprogramma Hongaars voorzitterschap

Landbouw- en Visserijraad d.d. 23 september 2024, appreciatie vangstadviezen ICES en appreciatie werkprogramma Hongaars voorzitterschap

Aan de orde is het **tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad d.d. 23 september 2024, appreciatie vangstadviezen ICES en appreciatie werkprogramma Hongaars voorzitterschap (21501-32, nr. 1669)**.

De voorzitter:

Dan gaan wij door met het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad van 23 september 2024, appreciatie vangstadviezen ICES en appreciatie werkprogramma Hongaars voorzitterschap. Een hartelijk woord van welkom aan de minister en de staatssecretaris. Dit debat is natuurlijk het voorafje van de bespreking van de begroting, waar we straks aan gaan beginnen. We hebben slechts twee sprekers van de zijde van de Kamer. Er is een mededeling ... O, we hebben slechts één spreker van de zijde van de Kamer! Nou, het lid Kostić, het licht schijnt straks op u. Maar er is eerst een mededeling van de heer Holman.

De heer Holman (NSC):

Voorzitter. Ik sta niet op het lijstje. Wij hadden wel vragen gesteld, maar we zijn die vergeten in te sturen. De vraag is of ik wel deel mag nemen aan de vergadering.

De voorzitter:

Wilt u ook spreken?

De heer Holman (NSC):

Nee.

De voorzitter:

O, oké. Dat kan altijd.

Ik geef het woord aan de enige spreker van vandaag. Dat is het lid Kostić, van de fractie van de Partij voor de Dieren. Het woord is aan haar.

Kamerlid Kostić (PvdD):

Voorzitter. Sinds 1970 is de populatie wilde dieren wereldwijd met gemiddeld 73% ingestort. Bij insecten gaat het zelfs nog slechter. Bestuivers verdwijnen en zonder hen hebben wij geen voedsel en dus ook geen toekomst. Wilde dieren en insecten hebben bossen nodig, maar die worden in een schrikbarend tempo gekapt. Bossen zijn essentieel, niet alleen voor zuurstof en regen maar voor ons voortbestaan. Zonder bomen kunnen we niet ademen, zonder regen groeit er niets. En dát is de echte crisis: een biodiversiteitscrisis die onze nationale veiligheid direct bedreigt. Dat er sprake is van een bedreigende biodiversiteitscrisis is ook

wetenschappelijk bevestigd, zoals onder andere verwoord door IPBES en IPCC. Erkent de staatssecretaris dat er sprake is van een biodiversiteitscrisis? Daar lijkt het namelijk niet echt op als ik kijk naar de daden van de staatssecretaris. Die neemt namelijk wel de tijd om provincies en gemeenten visproducten aan smeren, maar niet om naar de grootste biodiversiteitsstop, COP16, in oktober, te gaan om daar te spreken over wat we aan die biodiversiteitscrisis kunnen doen. In de beantwoording van onze schriftelijke vragen zegt de bewindspersoon dat hij wel ambtenaren stuurt, maar dat hij dit soort bijeenkomsten voortdurend moet afwegen tegen de grote nationale belangen. Erkent de staatssecretaris dat de aanpak van de biodiversiteitscrisis ook een groot nationaal belang is?

Dat brengt mij bij de inzet van Nederland in het aanpakken van de biodiversiteitscrisis. Wat worden de acties? Het is namelijk van groot belang en we kunnen niet wachten op nog meer onderhandelingen en gesoebat tussen de overheden. Daarom dien ik een motie in om ervoor te zorgen dat iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt om de crisis aan te pakken.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat wereldwijd elke minuut 30 voetbalvelden aan bos verdwijnen;

constaterende dat uit onderzoek blijkt dat financiële instellingen steeds meer geld blijven steken in activiteiten die bijdragen aan de massale kap van bomen;

constaterende dat het sinds 2015 om meer dan 395 miljard dollar gaat en dat financiële instellingen daarmee een drijvende kracht zijn achter ontbossing;

constaterende dat bossen vitaal zijn voor al het leven op aarde en voor onze voedselvoorziening;

constaterende dat financiële instellingen niet onder de EUDR-Ontbossingsverordening vallen en daarmee niet verantwoordelijk worden gehouden voor hun grote negatieve bijdrage aan ontbossing, terwijl dat van andere sectoren wel wordt verwacht;

overwegende dat er mogelijk volgend jaar een voorstel komt vanuit de EU om de financiële sector wel onder de EUDR-Ontbossingsverordening te laten vallen;

verzoekt de regering zich in Europees verband ervoor in te zetten dat wordt geregeld dat ook financiële instellingen onder de EUDR-Ontbossingsverordening gaan vallen, zodat ook de financiële instellingen eerlijk bijdragen aan de oplossing,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kostić.

Zij krijgt nr. 1676 (21501-32).

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Dank voor de coulantie, voorzitter.

De voorzitter:
Dank u wel. Tot zover de termijn van de Kamer. Ik schors enkele ogenblikken en dan gaan we luisteren naar een der bewindspersonen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:
Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Rummenie:
Dank u wel, voorzitter. Richting het lid Kostić; ze zit helemaal achterin. Uiteraard erkent de staatssecretaris dat het aanpakken van biodiversiteit van groot belang is, ook voor boeren. We gaan acties ondernemen in het kader van het NBSAP, maar u moet het me niet kwalijk nemen. Op 17 september hebben wij de regeringsverklaring uitgebracht en ik heb simpelweg nog geen tijd gehad om de hele tekst langs de regeringsverklaring te leggen. U krijgt een heel mooi NBSAP in het tweede kwartaal van 2025.

Het lid Kostić vraagt: erkent u dat er een biodiversiteitscrisis is? Ik zeg nogmaals dat biodiversiteit mijn volle aandacht heeft. We sturen echt een hele belangrijke en competente delegatie. Ik weet uit eigen ervaring dat dit helemaal niet ongebruikelijk is. Toen ik landbouwraad in Mexico was, heb ik het zelf met mijn ambassadeur gedaan, maar nu sturen we ook nog de Nederlandse vertegenwoordiger van de FAO, de ambassadeur en de directeur-generaal van Natuur en Visserij. Nogmaals, in het tweede kwartaal van 2025 krijgt u een mooi NBSAP.

Dan uw motie.

Mevrouw **Bromet** (GroenLinks-PvdA):
Ik ga eventjes mijn collega helpen. De vraag was: erkent u dat er een biodiversiteitscrisis is? Dan zijn er twee antwoorden mogelijk: ja of nee. Graag een van die twee antwoorden.

Staatssecretaris Rummenie:
Mevrouw Bromet, ik ga over mijn eigen antwoorden. Ik weet dat u dit vaker doet. Ik heb net gezegd dat biodiversiteit mijn volle aandacht heeft.

De voorzitter:
De staatssecretaris continueert. Of was u klaar? Nee toch?

Staatssecretaris Rummenie:
Ik was klaar, ja.

De voorzitter:
O, u bent klaar? Het lid Kostić ... Wilt u niet eerst even ...

Staatssecretaris Rummenie:
Ik wil even de motie nog doen.

De voorzitter:
Dus u bent niet klaar?

Staatssecretaris Rummenie:
O nee, maar ik dacht dat zij nog een keer wilde reageren.

De voorzitter:
Ja, maar we wachten even.

Staatssecretaris Rummenie:
Ik verzoek u om de motie aan te houden, want dit valt onder Financiën en Buitenlandse Handel. U verzoekt mij om de inzet te regelen bij financiële instellingen zodat ze kunnen bijdragen, maar daarvoor moet u echt bij andere ministeries zijn, niet bij mij.

De voorzitter:
Ze is ontijdig.

Staatssecretaris Rummenie:
Precies.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Of ik heb het niet goed verwoord in de motie of er is toch een misverstand. De staatssecretaris gaat over de ontbossingsverordening, de onderhandelingen daarover en de voortgang daarvan: wel of niet vertragen, welke instellingen worden wel of niet betrokken. Ik vraag hem of hij ervoor wil zorgen dat niet de situatie ontstaat dat alleen ondernemers moeten voldoen aan die ontbossingsverordening en dat de financiële sectoren buiten schot blijven. Hij gaat iets doen met die ontbossingsverordening. Ik vraag hem dat hij zich straks in Europa ook gaat inzetten dat financiële sectoren daaronder vallen, dus niet om het aan financiële sectoren zelf te vragen maar het via de weg van de ontbossingsverordening te doen. Als u de motie zo leest, kunt u dan daarop reageren?

Staatssecretaris Rummenie:
Ik zal contact hebben met mijn collega van Financiën. Dat lijkt me de beste weg.

De voorzitter:
Ja, maar als die bij Financiën thuishoort, dan moet die gewoon bij Financiën worden ingebracht. Het gaat over financiële instellingen, dus ik begrijp de redenatie van de staatssecretaris. Het lid Kostić.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):

Ik vraag de voorzitter toch om de inhoud te laten aan de mensen die over de inhoud gaan. Het gaat hier over de ontbossingsverordening en wat daaronder valt. Het is niet zeker, maar er komt volgend jaar waarschijnlijk een voorstel vanuit de EU om de financiële instellingen onder de ontbossingsverordening te laten vallen. Het valt dus allemaal binnen de discussie over de ontbossingsverordening. Het is belangrijk dat we weten dat de Nederlandse inzet dan zal zijn dat de financiële sectoren ook een eerlijke bijdrage leveren. De staatssecretaris gaat dus hierover. Ik vind het prima dat hij ook met Financiën overlegt, maar de staatssecretaris heeft echt de lead.

Staatssecretaris Rummenie:

Ja, maar dan wordt het gewoon een bwo, een bewindslidenoverleg, waarin we dat bespreken. Dat bepaal ik niet alleen.

De voorzitter:

U zou dus overleg moeten plegen met uw collega van Financiën en we hopen dan een oordeel te krijgen van u.

Staatssecretaris Rummenie:

Daar kan ik niet op vooruitlopen.

De voorzitter:

Nee. Maar dan ontvangen wij van u een schriftelijke appreciatie van de motie? Heel goed, dan gaan we daarop wachten.

Kamerlid Kostić (PvdD):

De beantwoording van mijn vragen is toch een beetje onbevredigend. Als je dit als een biodiversiteitscrisis ziet, wat het volgens de wetenschap dus ook is, en het belangrijk vindt, dan stuur je natuurlijk wel een bewindspersoon. Nogmaals, de staatssecretaris maakt wel allerlei keuzes zoals het verkopen van visproducten aan provincies en gemeenten, maar kiest er niet voor om naar de belangrijkste top over biodiversiteit te gaan. Dat begrijp ik nog niet. Ik wil toch iets meer uitleg van de staatssecretaris over waarom dat niet kan.

Ten slotte. De staatssecretaris kan zeggen dat hij over zijn eigen antwoorden gaat, maar dit is gewoon een feitelijke vraag. Erkent hij de wetenschap dat er sprake is van een biodiversiteitscrisis?

Staatssecretaris Rummenie:

Ik heb u al toegezegd dat u in het tweede kwartaal van 2025 een mooi NBSAP krijgt.

De voorzitter:

Heel goed. Dan zien we de schriftelijke reactie van de staatssecretaris tegemoet. Dat moet natuurlijk wel voor aanstaande dinsdag gebeuren, want dan gaan wij stemmen over deze motie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Tot zover dit debat. Dinsdag stemmen we over de motie, nogmaals.